Dosarul nr. 8r-1/24
Nr. generat de PIGD – 1-22110190-02-8r-04012024
Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
Judecător: Corcea Nicolae

D E C I Z I E
În numele Legii

22 mai 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Marcel Juganari
Judecători: Elena Cojocari și Ion Bulhac

A examinat în ordine de recurs, *fără participarea părților*, recursul declarat de avocatul Gheorghe Ionaș în interesele condamnatului Bozari Arcadie împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 04 decembrie 2023, prin care demersul Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind recunoașterea hotărîrii penale a instanței străine a fost admis, și –

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 29.07.2022-04.12.2023;
Instanța de recurs: 04.01.2024-22.05.2024;

Procedura de citare legal executată.

Avocatul Gheorghe Ionaș în interesele condamnatului Bozari Arcadie, condamnatul și reprezentantul Ministerului Justiției și procurorul, au fost înștiințați legal despre examinarea cauzei la data de 28.03.2024 ora 13:00. Reprezentantul Ministerului Justiției a solicitat examinarea cauzei în absența sa, indicând că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 04 decembrie 2023 este una legală și întemeiată, fiind pronunțată în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Procurorul Igor Panico a depus referință la recursul declarat de avocatul Gheorghe Ionaș în interesele condamnatului Bozari Arcadie, solicitând respingerea recursului ca fiind nefondat, cu menținerea hotărârii atacate.

Asupra recursului declarat de avocatul Gheorghe Ionaș în interesele condamnatului Bozari Arcadie împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 04 decembrie 2023, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond.

1. În data de 28 iulie 2022, Ministerul Justiției a adresat Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) un demers, privind recunoașterea sentinței străine în privința condamnatului Bozari Arcadie.

În motivarea demersului s-a indicat că, în cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova se soluționează cauza de recunoaștere și executare pe teritoriul Republicii Moldova a sentinței penale a Tribunalului București nr. 412 din 19.06.2021, rămasă definitivă prin decizia penală a Curții de Apel București nr. 343/A din 14.11.2012, prin care cet. Bozari Arcadie a fost condamnat la 10 ani privațiune de libertate, pentru săvârșirea infracțiunilor de furt calificat și tâlhărie.

Astfel, Ministerul Justiției a indicat că Bozari Arcadie, a.n. *****, este domiciliat în Briceni, loc. Colicăuți, fiind cetățean al Republicii Moldova și, în momentul de față, se deține în Penitenciarul nr. 6, Soroca.

În continuare, Ministerul Justiției a relatat că luând în considerare că persoana dată s-a sustras de la executarea pedepsei, fiind localizată pe teritoriul Republicii Moldova, în baza prevederilor Convenției europene privind valoarea internațională a hotărârilor represive (Haga, 28.05.1970), și în baza art. 558 și art. 559 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, solicită recunoașterea și executarea sentinței penale a Tribunalului București nr. 412 din 19.06.2021, rămase definitive prin decizia penală a Curții de Apel București nr. 343/A din 14.11.2012.

2. Prin *încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 04 decembrie 2023,* s-a dispus: *”Se admite demersul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, privind recunoașterea sentinței străine în privința condamnatului Bozari Arcadie.*

Se recunoaşte şi se pune în executare pe teritoriul Republicii Moldova sentința penală a Tribunalului Bucureşti nr. 412 din 19.06.2021, rămasă

definitivă prin decizia penală a Curţii de Apel Bucureşti nr. 343/A din 14.11.2012, prin care Bozari Arcadie a fost condamnat pentru săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 211 alin. (1), (2) lit. a), b), c), d), e) Cod penal al României la 10 ani privaţiune de libertate.

*Se încadrează faptele lui Bozari Arcadie, născut la *****, cetăţean al Republicii Moldova, cu domiciliul înregistrat în Republica Moldova, r-ul. Briceni, loc. Colicăuţi, în baza art. 188 alin. (5) Cod penal – cu preluarea executării pedepsei penale sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.*

Începutul termenului de executare a pedepsei se calculează din momentul punerii în executare a sentinţei, cu includerea în termenul pedepsei stabilite, a perioadei aflării în arest preventiv şi reţinere din 10 noiembrie 1999 până la data de 12 decembrie 1999, inclusiv".

Solicitările recurentului:

3. *Împotriva încheierii instanţei de fond*, *recurs a declarat avocatul Gheorghe Ionaş în interesele condamnatului Bozari Arcadie solicitând: admiterea recursului, casarea integrală a încheierii, rejudecarea cauzei cu pronunţarea unei noi hotărîri prin care să fie respins demersul Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova, privind recunoaşterea şi punerea în executare pe teritoriul R. Moldova a sentinţei penale a Tribunalului nr. 412 din 19.06.2011, rămasă definitivă prin decizia penală a Curţii de Apel Bucureşti din 14.11.2012, prin care Bozari Arcadie a fost condamnat pentru săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 211 alin. (1), (2), lit. a), b), c), d), e) Cod penal al României la 10 ani privaţiune de libertate.*

În motivarea cerinţelor sale, avocatul a invocat următoarele aspecte:

- din explicațiile condamnatului Bozari Arcadie se atestă faptul că cauza penală a fost examinată, de către instanța de judecată din România, începînd cu anul 2005, în lipsa lui Bozari Arcadie, iar autoritățile Române au dispus aplicarea pe o altă cauză penală a măsurii de siguranță sub formă de expulzare, cu interdicția intrării în România. Ulterior condamnatul Bozari Arcadie, fiind în R. Moldova a intenționat să se prezinte la ședința de judecată, a încercat să intre pe teritoriul României, prin punctul de trecere Leușeni-Albița, însă nu i-a fost permisă intrarea în România. În scopul prezentării la ședința de judecată, condamnatul Bozari Arcadie a traversat ilegal frontiera de stat a României, însă

a fost reținut, condamnat, după care repetat expulzat și interzisă intrarea pe o perioadă mai mare în România, motive din care condamnatului i sa interzis participarea la ședințele de judecată;

- faptul dat este confirmat prin sentința Judecătoriei Galați din 30.06.2005, prin care inculpatul Bozari Arcadie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 121 alin. 1 din O.U.G. (trecerea ilegală a frontierei de stat), cu aplicarea art.37 lit. b. Cod penal cu stabilirea unei pedepse de 2 ani închisoare și dispusă expulzarea inculpatului dună executarea pedepsei. Prin decizia Curții de Apel, Galați din 25 august 2005 a fost menținută decizia Tribunalului Galați din 25.07.2005 și sentința Judecătoriei Galați din 30.06.2005. La caz, prin sentința Tribunalului București din 19.06.2012, inculpatul Bozari Arcadie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 211 alin. 1, 2 și alin. 3) din Codul penal cu stabilirea unei pedepse de 15 ani închisoare. Ulterior, prin decizia Curții de apel, București din 14 noiembrie 2013 a fost schimbată încadrarea juridică a faptei lui Bozari Arcadie cu calificarea faptei acestuia potrivit art. 211 alin. 1, 2, lit. a, b, c, d, e, din Codul penal, cu stabilirea unei pedepse de 10 ani închisoare, pentru săvîrșirea infracțiunii de tîlhărie;

- conform art. 110 alin. (2) a Legii Nr. 371 din 01.12.2006, Republica Moldova poate refuza executarea în cazul în care: c) hotărîrea străină a fost pronunțată de autoritățile statului solicitant la o dată cînd acțiunea penală în privința infracțiunii a cărei săvîrșire a fost sancționată ar fi fost prescrisă potrivit legislației Republicii Moldova; d) hotărîrea a fost emisă *in absentia*, persoana condamnată neavînd posibilitatea să exercite o cale de atac în fața unei instanțe judecătorești;

- din conținutul materialelor examinate de către instanța de fond se atestă cu certitudine faptul că instanțele de judecată din România au examinat cauza penală în lipsa condamnatului Bozari Arcadie, iar drepturile și interesele acestuia au fost reprezentate de către un avocat din oficiu. Totodată nu există careva dovezi de citare legală a condamnatului, iar acestuia nu i-au fost comunicate hotărîrile judecătorești de condamnare;

- prin actele enunțate supra se atestă cu certitudine faptul că pe parcursul examinării cauzei penale, a căror hotărîri judecătorești se solicită a fi puse spre executare pe teritoriul R. Moldova, inculpatul Bozari Arcadie se afla în afara teritoriului României, iar în privința acestuia era aplicată măsura de siguranță

sub forma expulzării din România, fapt ce în cazul dat a făcut imposibilă prezența condamnatului la examinarea propriei cauze penale;

- la acest capitol, relatează indubitabil că instanța română nu a prezentat careva acte doveditoare care să expună că, condamnatului Bozari Arcadie i s-a asigurat dreptul la un proces echitabil;

- din conținutul referatului cu privire la prezența la judecată a condamnatului Bozari Arcadie, rezultă că cauza penală a fost examinată în prima instanță și apel, în lipsa sa, nefiind asigurat dreptul acestuia de a participa la examinarea propriei cauze penale;

- totodată, la materialele transmise spre examinare nu se conțin careva acte originale sau copii certificate ale acestora, din care să rezulte că Bozari Arcadie, care nu a luat parte la proces, i s-ar fi înmînat în cadrul procesului său judiciar de condamnare, cel puțin o dată, la timp și în forma cuvenită, citația, hotărîrea de condamnare, fiindu-i oferită posibilitatea contestării;

- astfel, lipsa acte doveditoare de citare și examinării cauzei penale în lipsă servește un motiv forte care ar sta la baza refuzului în recunoașterea hotărîrii străine, deoarece recunoașterea acestor hotărâri se realizează, așa cum s-a arătat, ca urmare a parcurgerii procedurii imperativ stabilite de lege, prin care statul moldav își însușește hotărârea penală străină și îi acordă, în virtutea propriei sale suveranități, eficiență pe teritoriul său;

- prin urmare, condamnatul Bozari Arcadie nu a participat la examinarea cauzei sale penale în faza judiciară, precum și nu i-au fost comunicate hotărîrile de condamnare, potrivit procedurii legale de înmînare a actelor judiciare, care prevede formularea comisiei rogatorii expediată pe calea oficială, prin intermediul organelor centrale de specialitate, procedură reglementată de art. 108 alin. (1), lit. d) a Legii Nr. 371 din 01.12.2006, cu privire la asistența juridică internațională în materie penală, care interzice recunoașterea și pune în executare a hotărîrii care a fost emisă *in absentia*, persoana condamnată neavînd posibilitatea să exercite o cale de atac în fața unei instanțe judecătorești;

- această prevedere este succedată de un șir de articole care detaliat și minuțios reglementează procedura de notificare, calea de atac, judecarea etc., ceea ce denotă neadmiterea de către o instanța naționala a Republicii Moldova a unei asemenea cereri în privința cetățeanului Republicii Moldova judecat în lipsă;

- acest fapt, a dus la imposibilitatea folosirii de către Bozari Arcadie a căilor de atac a acestei sentinței penale, îngrădindu-i dreptul la un proces echitabil, drept prevăzut de art. 6 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale;

- potrivit art. 6 paragraful 1 al CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra încălcării temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa;

- reieșind din cele relatate, consideră că demersul Ministrului Justiției cu privire la recunoașterea sentinței străine și actele prezentate de autoritățile României nu întrunesc condițiile prevăzute de legislația internațională și cea națională, în consecința cărui fapt urmează a fi refuzată, deoarece o recunoaștere consolidată a sentințelor penale străine facilitează cooperarea dintre autorități, însă necesită de luat în considerație și protecția judiciară a drepturilor individuale a condamnatului Bozari Arcadie;

- din conținutul sentinței penală a Tribunalului Nr. 412 din 19.06.2011, rămasă definitivă prin decizia penală a Curții de Apell București din 14.11.2012 rezultă că Bozari Arcadie a fost condamnat pentru săvîrșirea la data de 07.11.1999 a infracțiunii prevăzute de art. 211 alin. (1), (2), lit. a), b), c), d), e) Cod penal a României;

- prin urmare, la examinarea chestiunii cu privire la intervenirea termenului de prescripție conform legislației R. Moldova, urmează a se ține cont de prevederile Codului Penal, în redacția Legii din anul 1961 - activ pînă la data de 13.09.2002, care în art. 47 alin. (5) Cod penal prevedea faptul că sentința de condamnare nu se pune în executare, dacă ea n-a fost pusă în executare în următoarele termene, socotind din ziua, cînd sentința a intrat în vigoare: pct. 4) **zece ani** - în caz de condamnare la o pedeapsă mai severă decît privațiunea de libertate pe cinci ani; pct. 5) cincisprezece ani - în caz de condamnare la o pedeapsă mai severă decît privațiunea de libertate pe zece ani sau la detențiune pe viață;

- totodată, potrivit art. 47 a Codului penal, în redacția Legii din 1961, a mai prevăzut faptul că prescripția se întrerupe, dacă condamnatul se va sustrage de la executarea pedepsei sau dacă pînă la expirarea termenelor va săvîrși o nouă infracțiune, pentru care instanța de judecătorească a aplicat o pedeapsă privativă

de libertate pe termen de cel puțin un an. în caz de săvîrșire a unei noi infracțiuni, calcularea prescripției începe din momentul săvîrșirii ei, iar în cazul sustragerii de la executarea pedepsei - din momentul prezentării pentru executarea pedepsei sau din momentul reținerii condamnatului, care se ascundea. însă sentința de condamnare nu poate fi pusă în executare, dacă de la data pronunțării ei au trecut cincisprezece ani și prescripția n-a fost întreruptă prin săvîrșirea unei noi infracțiuni;

- la acest capitol menționează faptul că prin sentința Judecătoriei Galați din 30.06.2005, decizia Curții de Apel, Galați din 25 august 2005 și decizia Tribunalului Galați din 25.07.2005 a fost dispusă expulzarea lui Bozari Arcadie de pe teritoriul României;

- prin urmare, inculpatul Bozari Arcadie nu s-a sustras de la executarea pedepsei în situația în care acesta pînă la stabilirea pedepsei a fost expulzat din România, iar în ultimii 10 ani de zile Bozari Arcadie nu a fost condamnat pentru comiterea cărorva fapte infracționale nici în R. Moldova și nici în România, motive din care pedeapsa penală recunoscută prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 04 decembrie 2023, a fost prescrisă, fiind expirat, expres termenul prevăzut de art. 47 pct. 4) a Codului penal (în redacția Legii din anul 1961);

- mai mult decît atît, curgerea neîntreruptă a termenului de prescripție, în cazul lui Bozari Arcadie, rezultă și din scrisoarea Tribunalului București, Secția I Penală, care a calculat termenul general de prescripție fără întreruperi, cu finisarea acestuia la 13.11.2027 (conform legislației României), iar în cazul recunoașterii pedepsei pe teritoriul R. Moldova urmează a fi verificate și aplicate prevederile legale ale R. Moldova;

- prin urmare, termenul de prescripție a tragerii la răspundere penală, precum și termenul prescripției executării pedepsei în cauza recunoașterii sentinței în privința condamnatului Bozari Arcadie au expirat;

- consideră că instanța de fond într-un mod simplificat și general a examinat demersul Ministerului Justiției, fără a se expune detaliat asupra obiecțiilor părții apărării, cu referire la încălcarea de către instanțele judecătorești din României a dreptului la un proces echitabil a lui Bozari Arcadie (examinarea cauzei în lipsă, necitarea acestuia, necomunicarea hotărîrilor de condamnare), precum și intervenirea termenului de prescripție a faptei comise și a pedepsei penale stabilite.

3.1. *La data de 26 martie 2024, procurorul Igor Panico a depus referință la recursul declarat de avocatul Gheorghe Ionaș în interesele condamnatului Bozari Arcadie, solicitând respingerea recursului ca fiind nefondat, cu menținerea hotărârii atacate.*

În motivarea cerințelor sale, procurorul a invocat următoarele aspecte:

- cât privește afirmațiile părții apărării precum că hotărârile străine au fost emise în absența persoanei condamnate, astfel, neavând posibilitatea să exercite o cale de atac în fața unei instanțe judecătorești, menționează că, prin decizia penală a Curții de Apel București, România nr.343/A din 14.11.2012 a fost admis apelul declarat de inculpat, fiindu-i micșorată pedeapsa sub formă de închisoare de la 15 la 10 ani închisoare;

- potrivit prevederilor art.16 alin.(5) din Codul penal al Republicii Moldova infracțiunea prevăzută de art.188 alin.(5) din Codul penal al Republicii Moldova, face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, termenul de prescripție tragerii la răspundere penală conform art.60 alin.(l) lit. d) din Codul penal al Republicii Moldova fiind de **20 ani;**

- s-a constatat că, infracțiunea a fost comisă de către Bozari Arcadie la data de 07.11.1999, iar sentința de condamnare în privința acestuia a fost emisă la 19.06.2012 și rămasă definitivă la 14.11.2012, drept urmare, **termenul de prescripție tragerii la răspundere penală la data pronunțării sentinței nu a expirat (expiră la 07.11.2019);**

- conform prevederilor art.97 alin.(1) lit. d) din Codul penal al Republicii Moldova, termenul prescripției executării pedepsei este de **15 ani, care expiră la 07.11.2027;**

- mai mult ca atât, potrivit materialelor prezentate de către autoritățile competente ale României și datelor din Registrul Informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova, termenul curgerii prescripției a fost întrerupt prin săvârșirea unor noi infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova (se anexează extrasul);

- în acest sens, nu pot fi aplicate și prevederile art.46 alin.(3) din Codul penal (redacția 1961), care prevăd că, persoana nu poate fi trasă la răspundere penală dacă de la data săvârșirii infracțiunii au trecut 15 ani și prescripția n-a fost întrerupă prin săvârșirea unei noi infracțiuni **(fapta a avut loc la 07.11.1999, sentința de condamnare în privința acestuia a fost emisă la**

19.06.2012 și rămasă definitivă la 14.11.2012, drept urmare, termenul de prescripție tragerii la răspundere penală de 15 ani la data pronunțării sentinței nu a expirat;

- concomitent, nu pot fi aplicate și prevederile art.47 alin.(2) din Codul penal (redacția 1961), care prevăd că, sentința de condamnare nu poate fi pusă în executare dacă de la data pronunțării au trecut 15 ani și prescripția n-a fost întrerupă prin săvârșirea unei noi infracțiuni **(sentința de condamnare în privința acestuia a fost emisă la 19.06.2012 și rămasă definitivă la 14.11.2012, drept urmare, termenul de prescripție tragerii la răspundere penală de 15 ani nu a expirat (expiră la 07.11.2027);**

- astfel, concluzionează că, termenul de prescripție tragerii la răspundere penală, precum si termenul prescripției executării pedepsei nu au expirat, totodată, a fost exercitată și calea de atac în fața unei instanțe judecătorești.

Procedura de citare legal executată.

4. Avocatul Gheorghe Ionaș în interesele condamnatului Bozari Arcadie, condamnatul și reprezentantul Ministerului Justiției și procurorul, au fost înștiințați legal despre examinarea cauzei la data de 28.03.2024 ora 13:00. Reprezentantul Ministerului Justiției a solicitat examinarea cauzei în absența sa, indicând că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 04 decembrie 2023 este una legală și întemeiată, fiind pronunțată în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Procurorul Igor Panico a depus referință la recursul declarat de avocatul Gheorghe Ionaș în interesele condamnatului Bozari Arcadie, solicitând respingerea recursului ca fiind nefondat, cu menținerea hotărârii atacate.

Aprecierea instanței de recurs.

5. Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate și cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de *a respinge* recursul declarat de avocatul Gheorghe Ionaș în interesele condamnatului Bozari Arcadie împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 04 decembrie 2023, *ca fiind nefondat,* reieșind din următoarele considerațiuni:

6. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

7. Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod procedură penală, (1) Judecînd recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menținînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.

8. Conform **art. 3 al Convenției europene privind valoarea internațională hotărârilor represive din 28 mai 1970**, în cazurile și în condițiile prevăzute în prezenta convenție fiecare stat contractant are competența să procedeze la executarea unei sancțiuni pronunțate într-unul din celelalte state contractante și care este executorie în acel stat. Această competență nu poate fi exercitată decât ca urmare a unei cereri de executare, prezentată de celălalt stat contractant.

Potrivit art. 4 al Convenției Europene privind valoarea internațională a hotărîrilor represive din 28.05.1970, „O sancțiune nu poate fi pusă în executare de către un alt stat contractant decât dacă, potrivit legii acestuia, fapta pentru care s-a pronunțat sancțiunea ar fi constituit, în cazul în care a fost săvârșită în acest stat, o infracțiune și autorul ar fi fost sancționabil”.

8.1. În corespundere cu prevederile **art. 558 alin. (1) CPP**, hotărîrile penale definitive pronunțate de instanțele judecătorești din străinătate, precum și cele care sunt de natură să producă, potrivit legii penale a Republicii Moldova, efecte juridice, pot fi recunoscute de instanța națională, la demersul ministrului justiției sau al Procurorului General, în baza tratatului internațional sau a acordului de reciprocitate. **Alin. (2) CPP**, hotărîrea penală a instanței unui stat străin poate fi recunoscută numai dacă sunt respectate următoarele condiții: 1) hotărîrea a fost pronunțată de o instanță competentă; 2) hotărîrea nu contravine ordinii publice din Republica Moldova; 3) hotărîrea poate produce efecte juridice în țară potrivit legii penale naționale.

9. *Din materialele cauzei*, se reține că prin sentința penală a Tribunalului București nr. 19.06.2012, Bozari Arcadie a fost condamnat la 15 ani privațiune de libertate, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 211 alin. (1), (2) lit. a), b), c), d), e) și alin. (3) Cod penal al României. Iar în temeiul art. 65 Cod penal al României, i s-a interzis exercitarea drepturilor prevăzute de art. 64 lit. a) teza a-II-a, lit. b) din Cod penal al României, pe o perioadă de 4 ani, după executarea pedepsei principale.

Potrivit deciziei Curții de Apel București nr. 343/A din 14.11.2012, a fost admis apelul declarat de către inculpatul Bozari Arcadie împotriva sentinței penale nr. 412 din 19.06.2012 a Tribunalului București, Secția a II-a penală, cu desființarea în parte a sentinței atacate. Astfel, fiind schimbată încadrarea juridică a faptei comise de Bozari Arcadie din art. 211 alin. (1), (2) lit. a), b), c), d), e) și alin. (3) Cod penal al României, în infracțiunea prevăzută de art. 211 alin. (1), (2) lit. a), b), c), d), e) Cod penal al României.

Conform deciziei Curții de Apel București nr. 343/A din 14.11.2012, Bozari Arcadie a fost condamnat la 10 ani privațiune de libertate, cu menținerea celorlalte dispoziții ale sentinței apelate.

Așadar, în temeiul sentinței penale nr. 412/19.06.2012, pronunțată de Tribunalul București Secția I Penală modificată prin decizia penală nr. 343/A/14.11.2012, pronunțată de Curtea de Apel București - Secția a II-a Penală persoana condamnată Bozari Arcadie a fost condamnat la pedeapsa de 10 ani închisoare în temeiul art. 211 alin.(1) și (2) lit. a), b), c), d), e) Codul penal al României din 1968. Adică, „Furtul săvârșit prin întrebuințare de violențe sau amenințări ori prin punerea victimei în stare de inconștiență sau neputință de a se apăra, precum și furtul urmat de întrebuințarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracțiunii ori pentru ca făptuitorul să-și asigure scăparea, de două sau mai multe persoane împreună, de o persoană având asupra sa o armă sau o substanță narcotică, de o persoană mascată, deghizată sau travestită, în timpul nopții, într-un loc public sau într-un mijloc de transport”.

De asemenea, prin sentința penală a Tribunalului București nr. 412 din 19.06.2012, lui Bozari Arcadie în temeiul art. 65 din Cod penal al României i-a fost interzis exercițiul drepturilor prevăzute de art. 64 lit. a teza a-II-a, lit. b din Cod penal al României și anume „*dreptul de a alege și de a fi ales în autoritățile publice sau în funcții elective publice; și dreptul de a ocupa o funcție implicând exercițiul autorității de stat*”.

9.1. Subsecvent, Colegiul indică, că hotărîrea de condamnare a lui Bozari Arcadie a fost pronunțată de către o instanță competentă din România, condiția dată fiind întrunită în acest caz, relevant fiind că hotărîrea nu contravine ordinii publice în Republica Moldova.

Potrivit prevederilor art.6 lit. a) al Convenției europene privind valoarea internațională hotărârilor represive din 28 mai 1970, executarea cerută în

condițiile stabilite prin dispozițiile precedente nu poate fi refuzată în întregime sau în parte decât în unul dintre următoarele cazuri: dacă executarea ar fi contrară principiilor fundamentale ale ordinii de drept a statului solicitat.

Ordinea de drept reprezintă un fenomen social specific care a apărut în rezultatul activării mecanismului de instituire a dreptului și constituie o mărturie a faptului că prin conduita concretă a subiecților se materializează prescripțiile legale și se „obiectivează" ideile și principiile normelor de drept. Datorită conduitei legale, putem constata că sarcinile promovate de lege sunt îndeplinite, că prescripțiile legale sunt promovate, că scopul trasat este atins, iar mijloacele legale ale puterii de stat, destinate conducerii societății, și-au găsit expresia "obiectivată" în reglementarea și organizarea relațiilor sociale.

9.2. Respectiv, fapta pentru care este condamnat Bozari Arcadie, constituie infracțiune și potrivit Codului penal al Republicii Moldova, care urmează a fi încadrată în baza art. 188 alin. (5) Cod penal, iar pedeapsa aplicată de către statul de condamnare este în limitele sancțiunii prevăzute în articolul nominalizat.

Totodată, potrivit art. 16 alin. (5) Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (5), face parte din categoria infracțiunilor *deosebit de grave*.

În conformitate cu art. 72 alin. (4) Cod penal, în penitenciare de tip închis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că Bozari Arcadie a comis infracțiunea prevăzută de *art. 188 alin. (5) Cod Penal, adică tâlhăria săvârşită în proporţii deosebit de mari, care se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 15 ani (pedeapsa în redacția Legii la momentul săvîrşrii faptei)*.

În lumina celor expuse, instanța de fond în mod justificat a încadrat acțiunile lui **Bozari Arcadie** conform legii naționale *în baza art. 188 alin. (5) Cod penal al Republicii Moldova, cu stabilire unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei penale stabilite în penitenciar de tip închis.*

Începutul termenului de executare a pedepsei se calculează din momentul punerii în executare a sentinței, cu includerea în termenul pedepsei stabilite, a perioadei aflării în arest preventiv și reținere din 10 noiembrie 1999 până la data de 12 decembrie 1999, inclusiv.

10. În conformitate cu dispoziția **art. 86 alin. alin. (1) – (3) Codul penal**, (1) La executarea hotărîrii unui stat străin, instanța de judecată înlocuiește sancțiunea privativă de libertate pronunțată în statul străin cu o sancțiune prevăzută de propria lege penală pentru aceeași faptă, fără a agrava situația penală a condamnatului stabilită prin hotărîrea statului străin. Dacă legea statului străin prevede o sancțiune mai mică decît minimul prevăzut în legea internă, instanța de judecată nu va fi legată de acest minim și va aplica o sancțiune corespunzătoare sancțiunii pronunțate în statul străin. (2) Orice parte a sancțiunii pronunțate în statul străin și orice perioadă de detenție provizorie executate de condamnat se deduc integral prin hotărîrea instanței de judecată privind recunoașterea hotărîrii statului străin. (3) La executarea hotărîrii statului străin privind aplicarea amenzii sau confiscarea unei sume de bani, instanța de judecată va stabili cuantumul acesteia în monedă națională, aplicînd cursul oficial al leului moldovenesc valabil la momentul pronunțării hotărîrii privind recunoașterea hotărîrii statului străin, fără a depăși maximul sancțiunii fixat de către statul străin pentru o astfel de faptă.

11. Referitor la alegațiile avocatului în recursul depus, prin care a solicitat respingerea demersului Ministerului Justiției, din motiv că, cauza a fost examinată în lipsa lui Bozari Arcadie, interesele fiindu-i reprezentate de un avocat de stat, instanța de recurs le respinge ca fiind neîntemeiate. Or, având în vedere răspunsul Tribunalului București, condamnatul Bozari Arcadie a fost legal citat, însă acesta nu s-a prezentat la termenele de judecată chiar dacă avea cunoștință de proces, prin prezentarea materialului de urmărire penală de către organele de cercetare penală și prin formularea unor căi de atac succesive.

La fel, instanța de recurs va respinge argumentele apărătorului precum că hotărârea străină a fost pronunțată la o dată când acțiunea penală ar fi fost prescrisă potrivit legislației penale a Republicii Moldova, or, se reține că termenul de prescripție tragerii la răspundere penală, precum și termenul prescripției executării pedepsei nu au expirat. Sub acest aspect, Colegiul penal reiterează că sentința de condamnare nu poate fi pusă în executare dacă de la data pronunțării au trecut 15 ani și prescripția n-a fost întrerupă prin săvârșirea unei noi infracțiuni, respectiv, sentința de condamnare în privința lui Bozari Arcadie a fost emisă la 19.06.2012 și rămasă definitivă la 14.11.2012, drept urmare, termenul de prescripție tragerii la răspundere penală de 15 ani nu a expirat.

Mai mult ca atât, conform materialelor prezentate de către autorităților competente ale României și datelor din Registrul Informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova, rezultă că termenul curgerii prescripției a fost întrerupt prin săvârșirea unor noi infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova.

12. Cu privire la pedeapsa complementară *privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 4 ani*, se notează că atât Ministerul Justiției al României, cât și Ministerul Justiției al Republicii Moldova prin demersurile sale au solicitat doar recunoașterea și punerea în executare a sentinței penale a Tribunalului București nr. 412 din 19.06.2021, rămasă definitivă prin decizia penală a Curții de Apel București nr. 343/A din 14.11.2012, prin care Bozari Arcadie a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 211 alin. (1), (2) lit. a), b), c), d), e) Cod penal al României la 10 ani privațiune de libertate. Astfel, instanța de judecată urmează să recunoască și să pună în executare doar în privința pedepsei privative de libertate.

13. Astfel, față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu demersul Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind recunoașterea hotărîrii penale a instanței străine, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei)*. Astfel, Colegiul penal preia argumentarea soluției primei instanțe și constată temeinicia acesteia.

14. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod procedură penală, Colegiul Penal va respinge recursul declarat de avocatul Gheroghe Ionaș în interesele condamnatului Bozari Arcadie ca fiind

nefondat, reținând în acest sens că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 04 decembrie 2023, este una legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost reținute.

În conformitate cu art. art. 437 alin. (1), pct. 4), 448, 449 alin. (1), pct. 1), lit. a), 472 Cod Procedură Penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

Recursul declarat de avocatul Gheorghe Ionaș în interesele condamnatului Bozari Arcadie împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 04 decembrie 2023, *se respinge ca fiind nefondat, cu menținerea hotărîrii contestate fără modificări.*

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: ***Marcel Juganari***

Judecător ***Elena Cojocari***

Judecător ***Ion Bulhac***

Notă:

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 156/14 din 09 aprilie 2024, s-a acceptat cererea de demisie a judecătorului Elena Cojocari de la Curtea de Apel Chișinău fiind eliberată în baza art. 25 alin. (1) lit. a) și art. 26 din Legea cu privire la statutul judecătorului, din data de 07 mai 2024.

Potrivit art. 339 alin.(8) Cod de procedură penală, dacă unul dintre judecătorii completului de judecată nu are posibilitatea de a semna hotărârea, în locul lui semnează președintele ședinței, iar dacă și acesta este în imposibilitate de a semna, în locul lui semnează președintele instanței. În toate cazurile, în hotărâre se menționează cauza imposibilității de a semna.

Astfel, din numele judecătorului Elena Cojocari, prezenta Decizie a fost semnată de președintele ședinței, judecătorul Marcel Juganari.

Președintele ședinței
Judecător **Marcel Juganari**